

Prædiken til Trinitatis søndag

Joh 3, 1-15

Sikke en uge, det har været her i England. Den ene minister efter den anden forlader regeringen, Brown ser mere og mere hærget ud, kommentatorerne kommer med alle deres teorier, den ene klogere end den anden – og rundt omkring regeringen lyder råbet: ”Vi vil have nyt, vi vil have nyt”.

Håbet er vel så, at når dette nye kommer, vil alting blive anderledes og meget bedre. Drømmen om, at bare tingene ændres, bare der bliver nyt, så bliver det bedre, den ligger dybt i os – både på det politiske, samfundsmæssige plan, men jo også på det personlige – tænk, om jeg kunne blive et nyt menneske!! Er det ikke den drøm reklamen lever af? Siger reklamerne ikke til os: Hvis du bruger dette, køber det tøj, de sko, ja så bliver du ny og nok lige så sikker og smart, som de smukke, unge væsner, du kan se på billedet? Jeg tror, at det virker, vi lader os påvirke - vi køber tøjet, for så at måtte opleve, at knæene kommer til at sidde samme sted, som de gjorde i det sidste par bukser, at det krøller på samme måde, som det altid har gjort. Ny blev vi ikke.

Jamen hvordan bliver vi så ny? Må det så ikke komme til os udefra, hvis nu forholdene

ændres for os? I slutningen af 2. verdenskrig var der i Danmark en vældig optimisme, et vældigt håb. Når nu bare besættelsen var forbi, tyskerne ude, så ville en ny tid oprinde, så ville menneske have lært noget. Derfor bl.a. var stemningen så høj den 5. maj 1945. Nu skulle den ny tid begynde. Nu måtte menneskene have lært af deres frygtelige fejltagelser. Men hvad skete? Det sædvanlige gammelkendte begyndte. Man valgte de samme politikere, der begyndte med deres sædvanlige politiske skænderier og studehandler, vi blev ikke ny og bedre.

Jamen hvis nu forholdene ændres grundlæggende i samfundet. Helt og aldeles. Hvis vi nu laver revolution, sætter nogle nye på magten. Ja, revolution kan bryde frem med vældig kraft, med vældig begejstring. Nu skal den ny tid begynde, men det gamle skal lige væk først, og blodet flyder måske i stridestrømme. Og hvad sker? De ny herskere kommer snart til at ligne de gamle. Det blev ikke så nyt.

Jamen så må vi vende os indad. Den enkelte må blive ny, anderledes inde i sig selv. Religiøse retninger står parat med deres tilbud: Hvis du slutter dig til os, hvis du gør sådan

eller sådan, så bliver du ny, anderledes. Danske erhvervsfolk f.eks. opsøger indiske guruer og fortæller om, hvor forandrede, hvor ny de er blevet. Men tit kan der, forekommer det i hvert fald mig, være noget uvirkeligt ved den slags. Det kan virke som en slags flugt, en fortrængning, og ofte synes det da også, som holder det ikke. Det nye menneske ligner trods alt til forveksling det gamle menneske.

Kristendommen synes også at tilbyde sig: hvis du bare omvender dig, får Jesus i hjertet, så bliver du et nyt, et kærligt, et godt menneske. Atter og atter viser det sig, at de omvendte ikke blev ny mennesker. Også indenfor de omvendtes rækker, ja i de omvendte trives ukærligheden, selvoptagetheden, magtbegæret.

At det er sådan, at det med at blive ny, anderledes er en drøm, en illusion, er ikke nogen ny sandhed. Det har man vist altid godt vidst om. Det har hørt med til ganske almindelig, jordnær viden blandt folk. Det kommer f.eks. til udtryk i den gamle fortælling om manden, der havde en nisse på sin gård. Den drillede ham og irriterede ham. Hele tiden skete der ulykker. Havde han lige sat en spand mælk fra sig, ja så væltede den, så al mælken flød ud over gulvet; eller havde han lige sat noget et eller andet sted, så var det der ikke, næste gang han skulle bruge det. Alt for meget gik skævt på gården, og hver gang noget gik galt, syntes manden på gården, at han hørte nissens skogrende latter et eller andet sted. Men til sidst blev det manden for meget. Han havde forsøgt med

alle midler, med det gode, med det onde, lige meget hjalp det. Ulykkerne blev ved. Det blev aldrig, som han ville have det. Derfor tog han konsekvensen. Nu skulle han begynde på en frisk. Han pakkede alt, hvad han havde og ejede på en vogn, tømte hele huset, gik så lige en sidste gang ind for at kontrollere, at nu havde han fået alt med, og da han kom ud, hvem sad så der på toppen af flyttelæsset og skrogede? Nissen selvfølgelig!

Nissen flytter med. Vi kan ikke blive ny, vi kan ikke løbe fra os selv. Det er vores vilkår at være bundet af tid og sted, at være bestemt af fortid, opdragelse, af forældre, af vores sind, vore kroppe, af alt, hvad der er sket, af hvad vi har gjort og ikke gjort, af nederlag og sejre, af skyld og svigten, alt det vi nåede og ikke nåede. Alt det bærer vi med os ind i den nye dag. Derfor er vi ikke ny.

Nikodemus ville også være et nyt menneske. Han vil vide, hvad han skal gøre for at blive det. Måske Jesus har svaret? Jesus har svaret, men han svarer ikke sådan som Nikodemus, eller for den sags skyld vel vi, forventer det. For han giver os ikke en vej, som vi kan vandre, og så bliver alting nyt, og bliver vi ny, gode, hele, rigtige. Den vej er lukket. Da Jesus engang blev spurgt, hvem kan blive frelst, underforstået: hvem er så udmærket, så god så rigtig, at han eller hun er kvalificeret til at blive frelst, til at gøre sig selv ny, da svarede Jesus: "For mennesker er dette umuligt, men for Gud er alle ting mulige".

For Gud er skaberen, han er den, der har magt til at skabe liv, til at skabe nyt, hvor og når han vil.

I Det Gamle Testamente fortæller een et sted om, hvordan han får lov til at opleve det. Det er profeten Ezekiel. Han bliver af Herrens Ånd, som han siger det, ført ud i en øde dal. Uhyggelig, trøstesløs er den, for den er fyldt med knogler fra døde mennesker, vel resterne efter en vældig massakre-angreb. Og så fortæller Ezekiel, hvordan Gud befaler ham at sige til knoglerne: "I indtørrede ben, hør Herrens ord! Dette siger Gud Herren til disse ben: Jeg vier Jer livsånde, så I bliver levende. Jeg fæster sener på Jer, dækker Jer med kød, trækker hud over Jer og giver livsånde, så I bliver levende. Så skal I forstå, at jeg er Herren." Ezekiel gør, som han bliver befalet, og mens han talte, "lød der en raslen, og benene nærmede sig hinanden. Jeg så, hvordan der kom sener på dem, kød dækkede dem, og de blev trukket over med hud". Endnu var det dog kun døde kroppe, der lå i dalen. Men Gud befalede Ezekiel at sige: "Kom livsånde, fra de fire verdenshjørner, og blæs ånde i disse dræbte, så de bliver levende". Og, siger Ezekiel, "da jeg profeterede, som han havde befalet mig, kom livsånden ind i dem, så de blev levende. De rejste sig op, en umådelig stor hær".

Så direkte, så ligefremt er det med Gud, med hans magt. Han kan skabe liv, når og hvor han vil, selv af de døde knogler. Det er faktisk det, han gør hver dag, hele tiden. Skaber liv på ny. Giver liv på ny, øjeblik

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

efter øjeblik. Han er skaberen, livgiveren, uden ham intet.

For Gud er alle ting mulige. Så skulle ikke han, der skaber liv af intet, han, der i skikkelse af Jesus fra Nazareth selv døde og igen blev levende, skulle han ikke også kunne skabe os på ny?

Det kan han - ja han har allerede gjort det. Ved barnedåben lige efter, at barnet er blevet døbt, siges det: "Vor Herre Jesus Kristus, som har genfødt dig ved vand og Helligånden, han styrke dig med sin nåde til det evige liv, han bevare din udgang og din indgang fra nu og til evig tid". Du er genfødt ved vand og Helligånden, siges det altså. Det betyder, at det, der sker i dåben, det er, at barnet bliver nyt, at det bliver født på ny. Det betyder, at det fra nu skal vide, at det er Guds barn, at det hører ham til. Derfor behøver den døbte ikke længere at løbe storm på den umulige opgave at gøre sig ny, for det afgørende er sket: Det døbte menneske er elsket. Det har Gud til far, hvad end sker.

Det betyder, at vi ikke længere behøver at være så optaget af os selv og vort eget, af at blive ny og anderledes. Det betyder, at vi må leve med os selv, som vi nu er; holde op med hele tiden at holde øje med os selv; holde op med drømmene om at gøre os selv anderledes, bedre end vi er. Nej, i stedet må vi holde fast ved, at når Gud kan holde os ud, som vi er, når han elsker os, så må vi også leve med os, som vi er.

Og så skal vi i øvrigt vende os ud ad. Ud mod det liv, der er. Ud mod det menneske, der er

ved siden af os. Du skal elske, som du selv er elsket, lyder det. Og elske, det er jo at holde op med at tænke på sig selv. Det er at slippe sig selv, slippe for sin navlebeskuelse og være til for det andet menneske. Det ved vi fra de gange, hvor vi mødte kærligheden, hvor vi fik lov til at elske eller blive elsket. Da var det ikke længere jeg, jeg, jeg. Nej, da var det: du, vi, os.

Derfor: Hver gang vi igen griber os i at ville være ny, anderledes, skal vi vende om, hage os fast i, at egentlig kan intet ondt ramme os. Lidelser, nederlag, smerter, død slipper vi ikke for, men dybest set gælder det: Intet kan skille os fra Guds kærlighed. Den giver os livet hver dag på ny, og engang skal vi se og forstå den fuldt og helt.

Derfor skal vi rette os ud ad mod det liv, der er; give os i kast med det, vi skal, med dagens krav og opgaver. Ikke fordi vi derved skal blive ny og anderledes, men simpelthen fordi der er noget, der skal gøres.

Og vi kan gøre det, fordi vi allerede er så ny, som vi kan blive. Vi er genfødte, ny i Guds kærlighed

Amen

Steen Tygesen
Hull, 2009

Salmer: 747, 292, 145, 441, 725